

# ♦ S T. O L A V ♦

Nr. 4

Oslo, den 28. januar 1937.

49. årg.

Redaktør: Mgr. Irgens. Medarbeidere: Mgr. Dr. Karl Kjelstrup, dominikanerpater A. Lutz, Sigrid Undset, Lars Eskeland

„St. Olav“ utkommer en gang ukentlig. Abonnement både for inn- og utland tegnes på alle postkontor eller direkte, skriftlig i ekspedisjonen, Akersveien 5. Abonnementspris kr. 2,50 pr. kvartal forskuddsvis betalt, for utlandet tillegg av vedk. lands avisporto. Oppsigelser må være eksp. ihende senest 14 dager før hvert kvartalskifte. Annonser må være innsendt innen søndag aften, manuskript innen fredag aften.

„St. Olav“'s telefoner: Redaksjon og ekspedisjon: 23743 Redaktøren privat 14161 Redaksjonssekretærer fra Vanberg privat 30487 — „St. Olav“'s ekspedisjon og forlag, Akersveien 5 I, åpent torsdage fra 10—2 og 4—7. Lørdager fra 10—1. De øvrige dage fra kl. 10—4 Utbetalinger kun tirsdag kl. 3—4.

INNHOLD: Elsk din egen tid. — Fra det tyske bispedømte i Fulda. — Den eukaristiske verdenskongress i Manilla. — Forbundspresident Motta. — Pavens sykdom. — Tostrålende reisebøker. — En minnedag. — Katolsk Ungdom. — N.K.K.F. — Vår Frue Hospitals utlending. — St. Vincentsforeningen, Oslo. — Herhjemme.

## Elsk din egen tid.

Vi gjengir i det følgende hovedpunktene i den appellfylte og manende tale som erkebiskopen av Paris, kardinal Verdier, holdt til sine prester i anledning nyttårsskiftet. De gripende ord har bud til alle tenkende mennesker.

Hvorledes blir dette år? Mange mener betydningsfullt, skjebnesvangert, en korsvei — det ser ut til at menneskene ikke kan finne uttrykk som er sterke nok til å beskrive de ulykker det nye år vil føre med sig.

Og det fødes også i en av de alvorligste perioder historien har å oppvise. Der eksperimenteres som aldri før, men bringer dette oss social fred eller vil vi se fortsettelse og forverrelse av de konflikter som nu truer samfundet?

Samtidig er de enkelte nasjoner så ophisset, så urolige i sitt indre liv, med så motsatte interesser at vi ikke vet om det blir krig eller fred.

I dette engstende miljø foregår nu nyttårsskiftet — og allikevel vil jeg fremdeles tale forhåpningsfulle ord.

Vi lever i en enestående periode som ikke kan bedømmes etter den normale målestokk. Den er fylt av kontraster — man kan si at det behager Gud på samme tid å sende oss de alvorligste varsler, og gi oss de lyseste håp. Og samtidig med at tingenes tilstand skaper angst i sjelene får de sterke karakterer skjenket det virkelige mot. Vær modig og våkne og gi ikke op for tidens ulykker! Der har alltid vært tale om «dårlige tider» — jeg har hørt disse ord som barn, som yngling og som moden mann. Men altfor ofte er de uttrykk for det menneskelige ubehag ved å bli forstyrret i sin hvile eller rettere sagt sin dovenskap. Hvor jeg foretrekker slike ord som vår store pave Pius XI uttalte til mig for knapt en måned siden:

«Jeg takker Gud hver dag fordi han har latt mig

leve under de nuværende forhold. Denne dype og universelle krise er enestående i verdenshistorien og vi må være stolte over å være vidne til og til en viss grad medspillende i dette storlagte drama. Det onde og det gode er ikke i en gigantisk kamp og ingen har rett til å holde sig nøytral nu. Og jeg er fast overbevist om at ut av dette uhyre kaos vil vår Kirke gå skjønnere enn noen gang og ennu bedre i stand til å svare til tidens krav og tilfredsstille menneskenes behov».

Se det er i sannhet kristne ord! De skal klinge til oss, som en appell til motet og handlekraften.

De vil også bli hørt av alle prester. Prestene elsker sin tid fordi det er den Gud har gitt dem å leve i. Mer enn de fleste andre lever de oppe i det kaos hvor den nye verden blir dannet, og ser følgelig bedre enn andre at menneskeheden uten Gud og Kirken ikke formår å løse tidens store problemer og finne frem til fred og lykke. Og denne iakttagelse gir dem overbevisning om at med Guds hjelp vil Kirken snart kunne gjenopta sin kjærlige moderlige oppgave overfor vårt syke samfund.

Når det er tilfellet at alle idag søker etter åndelige krefter som de eneste virkelige helbredelsesmidler, må vi da ikke forberede oss på at Kirken, som har skapt hele den kristne kultur og gjennem århunder voktet dens åndelige skatt, i morgen vil bli kalt til hjelp for ennu en gang å bygge den nye stad? La oss forberede oss, og la denne tanke skjenke våre sjeler kraft og fornyet iver.

Mange av oss har levet i roligere tider, men allikevel var disse meget deprimerende for oss som prester. Man tok vår frihet fra oss og vilde «befri» landet for Kirkens påståtte åk. Nu er tiden anderledes. Man fortsetter stadig eksperimentene med et samfund uten Gud og Kirken — men mange har fått sinene op for og mange sjeler er blitt rystet ved å

se de materielle og moralske ødeleggelsjer som dette medfører. Derfor søker mange nu med håp til oss, til de opofrende prester, til vårt arbeid for ungdommen, til vårt sociale program — til det «levende ord» som ene Kirken eier. Enhver prest er nu en erober — la oss derfor med vår store pave takke Gud for tidens konjunkturer og forvente den absolute seier.

Men — jeg haster med å si at en prests våpen utelukkende må være lys og kjærlighet! Vår Herre Kristus har lært oss at «den som griper til sverdet skal omkomme ved sverdet» og således sagt at vi kun kan erobre verden for Gud ved lys og kjærlighet.

Lys! Lys! det er tidens store trang. Og det kan vi gi våre medmennesker. Folket er blitt ført vill fordi man har tillagt Kirken så megen urettferdighet, men det begynner å forstå at Kirken altid har støttet og fremdeles støtter alle rettferdige krav og modig hevder folkets rettigheter. La oss minne folket om våre hellige tradisjoner, om de grunnleggende prinsipper uten hvilke såvel det individuelle som det sociale liv ikke er menneskeverdig — la oss minne det om at retten altid er hellig og urettferdighet, ukjærlighet og ufølsomhet alltid må fordømmes. Vi møter på vår livsvei mange motstandere, kommunister og andre. La oss til alle si sannheten, modig, men kjærlig — det vil si: kristelig.

Ingen beskyldninger, ingen fornærmelser, i vår presse eller fra våre prekestoler! Sannheten skal

hva enten den er filosofisk, historisk eller social, alltid sies med kjærlighet og i kjærlighet. Sannhet og kjærlighet, begge døtre av Gud, blir da alltid sendebud for det gode.

Men vi må vebne oss for fremtiden, med den mest ubetingede offervilje! Den nuværende utvikling skaper mange fattige som fortjener å bli gjenstand for vår dypeste interesse. Mange hjem herjes nu av relativ fattigdom etter å ha vært velstillet, og foreldre må engstes for sine barns skjebne. Jeg hører daglig nye gripende beretninger om dette — det er i sannhet «den store trengsel» vi er kommet inn under og Gud lar en storm av fattigdom og arbeidsløshet fare over verden. Det tilkommer i første rekke oss å hjelpe og trøste — vi må gå til de rike i menighetene og be dem hjelpe de fattige. Og de best stillede av våre prester må hjelpe sine fattigere embedsbrødre. Jeg nærer den tillit at dette vil skje.

Jeg vil slutte med ordet tillit, ti den virkelig kristne har alltid tillit til forsynet og arbeider sammen med det for å trygge fremtiden. Fortiden er forbi og den kommer adri igjen som den har vært. Nutiden tilhører oss for at vi kan sikre fremtiden.

Den store pave Pius XI har vist oss veien. I samme grad som han modig gjør oppmerksom på tidens og særlig kommunismens villfarelser kjenner han til folkets trang og håp og overfor hele verden hevder han dets rettferdige krav.

Måtte Gud hjelpe oss alle til å medarbeide på dette store verk, ett av de skjønneste historien har sett.

## Fra det tyske bispemøte i Fulda.

### To utsendte bekjentgjørelser.

De tyske biskoper har den 14. januar vært samlet til en ekstraordinær konferanse i Fulda og har derfra utsendt to bekjentgjørelser som er blitt oplest fra prekestolene i alle Tysklands katolske kirker. De lyder som følger:

#### I.

Vi tyske biskoper som i denne bekymringsfulle tid er forsamlet ved den hl. Bonifacius' grav, tenker med overhyrdens velfortjente anerkjennelse på alle — det være sig enkeltpersoner eller organisasjoner, prester eller legfolk, menn eller kvinner, som besjelet av et urokkelig mot er gått inn for bekjennelsesskolens fortsatte beståen. De oppfyller med dette ikke alene et uavviselig kristent samvittighetskrav, men beviser også sin lovlydighet mot det tyske rikes konkordat med pavestolen, som i § 23 uttrykkelig sier: «Bibeholdelsen av de gamle og opprettelsen av nye bekjennelsesskoler skal tilgodesees». Vi tyske biskoper beklager derfor også på

ny at bekjennelsesskolen i enkelte av rikets egner er blitt forsømt eller søkt ophevet på grunnlag av en såkalt avstemning blandt foreldrene — en avstemning som har manglet ethvert rettslig grunnlag og i mange tilfelle ikke skyldes en frivillig beslutning. Vi overlater til historiens rettferdighet å bedømme disse foreteelser for det de er verd. Men belærte av disse erfaringer opfordrer vi tyske, av Gud insatte, overhyrder på det instendigste våre trosfeller til ikke å gå trett i forsvaret for bekjennelsesskolen, til å holde ut og ikke la sig skremme av trusler, men med katolsk karakterstyrke fastholde sine rettigheter. Også nu følger hele den katolske verden oss med sin inderlige deltagelse slik som det har vært tilfelle under de forrige kulturmønster.

Vår holdning er helt ut lovlydig og diktert av vår tro og samvittighet, idet vi i de planlagte såkalte samfundsskoler ikke alene forgjeves søker noen støtte for den kristne tro, men også — ut fra yttringer som er falt og som ikke kan misforstås, må

betrakte dem som et virksomt middel til å kvele all kristendomsforhold i den opvoksende ungdom, hvorved hele det tyske folks velferd bringes i fare. Det er en villfarelse og helt galt når man hist og her hører hevdet at alt blir ved det gamle selv om man innfører samfundsskolen. Disse nye skoler er jo også helt anderledes enn de i enkelte egner oprettede kristelige simultanskoler. Den som derfor ikke nu oppfyller sin kristenplikt eller endog som kristen far eller opdrager arbeider for samfunds-skolen, kjenner ikke vår motstanders endelige mål og bøier sig i ukristelig og utysk karaktersvakhed for jordiske beveggrunner, pågåenhet eller makt hvorved de overtar et stort ansvar overfor sine barn og hele den kristne ungdom, overfor sin samvittighet, overfor vår hellige mor, Kirken, og overfor Gud, den evige dommer.

## II.

Vi tyske biskoper gjør alle våre trosfeller, men særlig katolske foreldre, opmerksom på at rikskon-

kordatet, som av rikets regjering selv er blitt gjort lovgyldig, garanterer samvittighetsfriheten og sikrer såvel den katolske bekjennelsesskole som de katolske ordensskokers eksistens. Ethvert påtrykk som representerer et inngrep i samvittighetens rett, — ganske likegyldig hvor det utgår fra — står altså i motstrid ikke alene til det høitidelige, av føreren og riksksansleren avsluttede konkordat, men også til ånden i regjeringens lov. Alle katolikker, også embedsmenn og funksjonærer i staten, tør derfor frimodig og bestemt avvise ethvert samvittighetspress enten det så forlanges at de skal tre ut av Kirken eller ta sine barn ut av en katolsk skole. Det kan ikke utlegges som ulovlig eller statsfiendtlig om en embedsmann tar parti for den gjennem en statslov garantert bekjennelsesskole. Derfor venter de tyske biskoper at alle katolske foreldre husker sin samvittighetsfrihet og når de melder sine barn inn i skolen uavkortet hevder sin rett til å la denne være en katolsk skole.

## Den eukaristiske verdenskongress i Manilla.

I dagene 3.—7. februar avholdes den 33. eukaristiske verdenskongress i Manilla, Filipinernes hovedstad. For alle katolikker som bor omkring det stille ocean betyr denne kongress en religiøs oplevelse av uoverskuelig rekkevidde. De organisatoriske forberedelser, såvel de åndelige som de mer materielle, har lenge vært i full gang — og særlig har våre trosfeller på Filipinerne under ledelse av sine biskoper ydet et apostolisk arbeid som nesten kan betegnes som en hel fornyelsesbevegelse. Overalt har man avholdt stevner hvis midtpunkt har vært den hellige Eukaristi og i stadig stigende antall søker man til Herrens bord for på denne måte å forberede sitt sinn til den store fest. Dette arbeid har særlig vært forbundet med megen møie og besvær for stedets biskoper, hvis bispedømmer ofte omfatter mange spredte øer og som derfor har måttet foreta lange sjøreiser i hyppig meget omskiftende vær.

I selve Manilla glemmes heller ikke den religiøse forberedelse ved siden av det store organisatoriske apparat som må settes i sving til mottagelse av den store strøm av pilgrammer som man venter. Særlig opmerksomhet vier man den studerende katolske ungdom, og overalt arbeider professorene ved universitetene og lærerne ved skolene ivrig på å anspore de unge til aktiv deltagelse i kongressen. Der avholdes ekcersitser og misjoner og alle vegne spores en stadig stigende interesse.

I Kina, Japan, India, Australia samt Syd- og Nord-Amerika arbeider man også på å bli fulltallig representert. Fra det sydlige Kina kommer en stor

delegasjon. Likeledes fra Buenos Ayres hvor jo den siste eukaristiske kongress ble avholdt.

En amerikansk feltprest har foreslått at på den siste dag skal faner fra alle land, hvor der bor katolikker, samles i en stor prosesjon og etterpå slåring om det allerhelligste Sakrament som tegn på alle nasjoners hyldest. Den eukaristiske vesignelse vil bli lyft over katolikker i hele verden, som i Manilla representeres av sitt lands flagg. Der er allerede avsendt skriftlige anmodninger til alle land om å sende et eksemplar av sitt nasjonalflagg der ned.

Til pavelig legat er utnevnt kardinalerkebisop Dougherty, Filadelfia, og den delegasjon som skal ledsage ham, består av to prester og to legfolk. Av prestene er den ene amerikaner, nemlig mgr. Jos. Carroll McCormick fra Filadelfia — den annen, mgr. Mario Boehm, har i mange år vært medlem av L' Osservatore Romano's redaksjon. Samme blad hilser forøvrig med særlig glede valget av de to legfolk: en amerikaner L. Fitzpatrick fra Filadelfia og en kineser Josef Lo Pa Hong, president for den katolske aksjon i Kina. At legmannsapostolatet på denne måte skal representeres offisielt, betraktes som overordentlig betydningsfullt for det gode samarbeid mellom prester og legfolk.

Den 2. januar ankom kardinalerkebisop Dougherty til Rom for å forestille de andre medlemmer av delegasjonen for kardinalstatssekretær Pacelli, som overbragte dem den Hellige Faders inderligste ønske om en lykkelig løsning av den store opgave og et velsignelsesrikt resultat av den eukaristiske

kongress, så den kunde bære gode frukter til gagn for verdensfreden, men særlig for det hjemmesøkte Spania fra hvilket land Fillipinerne i sin tid har mottatt den katolske tro. Den 10. januar innskibet delegasjonen sig på damperen «Conte Rosso» i Neapel og begynte reisen til det fjerne Østen. Da kardinallegaten betrådte skibets dekk, gikk det paveelige flagg til tops. Samtidig avreiste også et stort antall pilegrimmer fra så å si alle Europas land. Skibet kommer den 1. februar til Manilla og den 3. februar åpnes kongressen under de høitidelige former. Som gave fra den Hl. Fader til katedralen i Manilla overbringer den pavelige legat et kostbart, kunstnerisk utført ciborie, på hvis fot pavnen har latt inngravere en personlig hilsen.

\*

Fra U. S. A. er anmeldt 4 kjempedampere med kongressdeltagere — Holland, Frankrike og Italia sender hver et «flytende hotell» med piligrimer — de tyske og spanske deltagere kommer med det store skib «Stuttgart». Disse flytende hoteller vil alle under kongressen bli liggende på Manillas havn og avlaste en del av boligspørsmålet som ellers kan noe av et problem. Man har anlagt en barakkeby som skal tjene som losji, likeledes en stor teltleir.

Manilla er et handelscentrum for en stor del av orienten og bebos av representanter for så å si alle folkeslag. Den er hovedstad for det filipinske ørike som teller 11 store og 7000 små øer, med en befolkning på 13 636 074 innbyggere, hvorav 9/10 er katolikker. Spansk og engelsk er statssproget, da der eksisterer så mange dialekter at sprogproblemene er meget vanskelig. Fillipinerne er verdens yngste stat, da den skylder en folkeavstemning av 14. mai 1935 sin tilblivelse, idet U. S. A. etterpå garanterte dens uavhengighet. Inntil 1898 hadde Filipinerne tilhørt Spania, men kom dette år inn under U.S.A.

\*

Den 13. januar gjorde kardinallegaten forøvrig et flere timer langt ophold i Egypten, hvor han i Port Said innviet en ny kirke. Ved ankomsten til stedet kom viceguvernøren Ramzy Bey ombord for å hilse på kardinalen, som likeledes mottok den apostoliske delegat, mgr. Festa og flere andre høitstående geistlige fra Egypten og Palestina, samt presidenten for Suezkanalskapet, marki de Vogue. Ved kanalskapets velvilje blev det mulig for alle «Conte Rosso»s passasjerer å gå i land og overvære vigselsceremonien. Ved den lunsj som selskapet gav til ære for kardinalen, var også den tidligere president for den franske republikk, Gaston Doumergue, tilstede.

\*

Selv kongressens program er nu fastslått. På åpningsdagen blir den pavelige delegat i høitidelig optog ført fra Manillas havn til katedralen, hvor biskopene og prestene venter på ham. Efter besøk ved det Allerhelligste Sakrament kjører legaten til sin bolig for kort tid etter å avlegge statspresidenten visitt.

Åpningshøitideligheten foregår 3. februar og finner, likesom alle de andre store religiøse fester, sted på «Luneta», en bred terrasse mellom byen og havet. I dens midte er på en ti meter høi tribune reist et høialter under en av søiler båret kuppel som er ca. 30 meter høi. Avslutningen på kuppelen dannes av en kalk som om natten oplyses og kan sees ikke alene fra alle steder i byen, men også langt ute fra havet. Fra kuppelens indre faller et strålende lys ned på selve alteret.

Efter at det pavelige brev, som utnevner kardinal Dougherty til legat er oplest, vil erkebiskopen av Manilla, mgr. O'Doherty, holde en velkomsttale hvorpå sakramental velsignelse og kongresshymnen avslutter åpningshøitideligheten.

Av de tre egentlige kongressdager, 4.—6. februar, er den første bestemt for kvinner, den annen for menn og den tredje for barn. Hver dag innledes med pontifikalmesse.

Innenfor de enkelte nasjonale seksjoner avholdes spesielle møter. Der er spanske, franske, tyske, italienske, engelske og hollandske seksjoner, samt mange seksjoner av innfødte, ordnet etter sitt sprog. Enhver av disse grupper vil få høre taler av prester og legfolk på sitt eget mål.

Avslutningsfesten innledes kl. 7 morgen den 7. februar med pontifikalmesse på «Luneta» ved kardinallegaten. Kl. 4 om ettermiddagen begynner den store eukaristiske prosesjon, som strekker sig over den skjønneste del av strandpromenaden og går om byen for antagelig kl. 7,30 om kvelden å avsluttes med sakramental velsignelse på «Luneta» — hvor den Hl. Fader selv gjennem kringkastingen vil meddele den apostoliske velsignelse. Så følger kardinallegatens avskjedspreken og kongresshymnen.

## Forbundsrepresentant Motta en katolsk statsmann.

Vi ser ofte i våre dager at der reises tvil om en katolikk kan brukes i det offentlige liv, idet man bebreider ham at han mangler fedrelandssinn, fordi en stor del av hans hjerte tilhører Kirken så at han ikke kan vie politikken den fornødne interesser. I Sveits synes dog en annen opfatning å gjøre seg gjeldende, ti dette stort sett ikke-katolske land har nu for femte gang gitt den strengt katolske statsmann, Giuseppe Motta, presidentverdigheten, landets høieste tillitspost. Med 157 av 172 stemmeberettiges tilslutning blev han valgt og forbundsrådet må åpenbart være av den mening at denne politiker, som tilhører den katolsk-konservative fløi og siden 1911 uten avbrytelse har vært medlem av rådet, bedre enn noen annen politisk

personlighet svarer til de fordringer man må stille til landets øverste embedsmann.

I løpet av sin 40-årige politiske virksomhet har Guiseppe Motta også vist sig som en mann der forbinder en overordentlig politisk begavelse og høit utviklet forståelse av Sveits' særlige oppgaver med en dyp innsikt i verdenspolitikken, beundringsverdig beskjedenhet og en absolutt ren vilje. Katolikkene nevner ham med stolthet som den edleste representant for den katolske livsanskuelses kraft til å skape en god og sterk politiker. Han er et lysende eksempel på en katolikk's evne til å kunne gjøre en innsats i sitt lands liv, og han fortjener å stilles på linje med menn som Seipel, Dollfuss og Salazar.

Guiseppe Motta tilhører en Tessiner-familie og er føtt i 1871 i Airola. Sine rettsvidenskapelige studier fullførte han i Freiburg, München og Heidelberg og nedsatte sig derpå som sakfører på sitt hjemsted. 24 år gammel kom han inn i det politiske liv — 1899 valgtes han første gang inn i Nasjonalrådet og to år senere blev han medlem av Forbundsrådet. Fra 1912—1917 styrtet han finansvesenet som særlig under krigsårene representerte en stor og ansvarsfull oppgave. Fra 1917 er han chef for utenriksdepartementet. I 1915 valgtes han først gang til Forbundsresident og i 1920 utnevnte den første Folkeforbundsforsamling ham til sin æresresident. Det er særlig hans fortjeneste at Sveits tross all påtrykk bevarte sin nøytralitet under krigen. Likeledes var det ham som var sjelen i arbeidet for å oprette et apostolisk nuntiatur i Bern, hvilket også lykkes i 1920.

Ustanselig har Motta gitt beviser på sin uegenytte og vilje til å tjene samt sin store plikttroskap. Han tenker aldri på sig selv og forsøker aldri å få landet til å merke sin makt. Hans vilje til å tjene styrkes og befestes i hans urokkelige visshet om at Sveits har en stor oppgave og bestemt misjon å oppfylle. Motta tror nemlig på idéen om et overnasjonalalt rike, hvilken idé jo den lille sveitsiske statsform gjenspeiler. Som en av landets fremste personligheter har han i Folkeforbundets idé skuet den store kristelige tanke om en verdensfred mellom alle folkeslag og et samfund av alle nasjoner. Altså Sveits' egen statsform projektert ut i langt større dimensjoner. Derfor er han en urokkelig, om enn ikke ukritisk tilhenger av Folkeforbundet, selv nu da så mange er begynt å tvile på nytten av denne organisasjon. Selvfølgelig er Motta som sveitsisk statsmann demokrat, men han bekjenner sig ikke til det individualistiske liberaldemokrati, hvis idé skyldes den franske revolusjon. Tvert imot. Han

nærer «en nesten lidenskapelig kjærlighet til frihet, til den disiplinerte, av kristen menneskeverdighet adlede frihet, og respekterer kun det demokrati, som sikrer friheten ved å kreve orden og lydighet oprettholdt. Klokskap, styrke, måtehold og rettferdighet kjennetegner Mottas virke og samtidig med at han har et åpent blikk og hjelpsom hånd for tidens nød og bekymringer forstår han dog å bevare sin optimisme, som har sin grunn i en urokkelig tro på det guddommelige forsyn, på menneskenes gode vilje og på landets fremtid. Og fordi forbundsresident Motta ikke stoler på sin egen kraft, men på Guds hjelp, er hans styrke og overlegenhet så påfallende og setter sig så dype spor. Hør således de skjonne ord som han i 1911 rettet til sine velgere i Airola: «Jeg har ofte spurt mig selv om mine krefter strekker til overfor mine store oppgaver, og ofte har jeg følt at mitt mot og min selvtillit svant. Men trøst og kraft kom tilbake når jeg vendte mig til Gud, til min kjærlige Fader, og bad ham om nåde til å kunne oppfylle det mitt folk ønsket av mig».

Nu etter sitt gjenvælg har forbundsresident Motta nydt den store ære å få en håndskrivelse fra den Hl. Fader og en lykkønskning fra kardinalsekretær Pacelli. Pave Pius XI sier deri bl. a.: «Vi ser i det virke, som De inntil nu har ofret Dem så trofast for, en så lykkelig forening av iver i fedrelandets tjeneste og ærlig og mandig bekjennelse av Eders lydighet overfor den katolske tro, at vi derav med visshet kan slutte at denne lydighet mot trosbekjennelsen aldri har stått i motsetningsforhold til arbeidet for fedrelandet, men tvertom har styrket og oplyst dette. Mens den katolske sak altså kan glede sig over på en så betydningsfull plass som Eders å ha en overbevist og offervilling tilhenger så er denne glede ikke mindre på det borgerlige, sociale og internasjonale arbeidsfelt, som nyter godt av Eders hensikters renhet og Eders klokskap som har sitt utspring i Eders kristne holdning».

Man tør håpe at denne med rette å ansette og ærede katolske statsmann vil gi anledning til at man på mange steder reviderer sin opfatning av katolikkens ubrukbarhet i det politiske livs tjeneste.

## Pavens sykdom.

Pavens helbredstilstand, som i begynnelsen av forrige uke syntes å være noe bedre, har senere igjen forværret sig. Den hellige Fader har hatt store smerter og har som følge derav hatt flere søvnlose netter. Men i kretser som står Pavens nær, vedblir man å være optimistisk, selv om man naturligvis er forberedt på at en forværring lett kan inntrefte.

# To straalende reisebøker.

H. V. Morton: In the steps of the master. — In the steps of St. Paul.

(Begge utgitt hos Rich & Cowan, London).

Engländeren H. V. Morton er naturligvis bare en av mange som har gjennemreist Palestina med et Nye Testament i lommen som baade andagtsbok og reisehaandbok, eller har fulgt St. Pauls reiseruter fra Jerusalem, gjennem Syrien, paa kryss og tvers i Lilleasien og Grækenland, frem til apostelgraven utenfor Romas murer. Men ikke mange av disse reisende har klart at skrive som sine reiser saa spillevende og henrivende som han.

Heltedyrkelse og menneskeforgudelse er utslag av et uutryddelig instinkt i os. Det lar sig lett forvri og rette mot uværdige formaal. Bare Fullkommenheten, Gud alene, er værd at dyrke. Og den dype trang vi bærer paa, til at se menneskehets ære gjenopprettet, vor egen menneskenatur forhellighet, faar vi bare egte tilfredsstillelse for naar vi ser hvad Den Helligaand kan gjenskape av de skrøpelige emner som faldne og syndige mennesker er. Naar menneskene vender sig fra Gud, fornekter Hans menneskevordne Ord, og ikke vil erkjenne at helliggjørelse er det eneste værdige ideal for menneskeligheten, saa forfaller de til avgudsdyrkelse. (At vor tid ikke magter at fremstille sine avguder billelig, men nøies med at beskrive dem, ikke stiller dem op for folket i marmor og farver, men i slagg-ord, er vel bare et tegn paa svekket sanselig vitalitet!) Og som surrogat for helgenkultus faar vi dyrkelsen av fyrstikkonger og filmstjerner, diktatorer, gangstere og verdensmestere.

Nortons bøker er en minnelse om at herodyrkelse og gudsdyrkelse hører sammen som naturgrund og naadevirkning i sjelen, at helgenkultussens umåttelige appetitt paa detaljoplysninger om den forbilledlige helgens ferd her paa jord kommer tilbake i degradert form som nyfikenhet angående mindre efterlignelsesværdige berømtheters privatliv. En sund og vakker heltedyrkelse av Jesu menneskelighet indgaar i den kjærlighet til Vor Frelser, som gir Mortons skildringer av de steder hvor han levet sit jordliv glød og anskuelighet. Med intens henrykkelse opdager denne engländer hvert træk i natur og folkeliv som kan tjene til at anskueliggjøre evangeliernes og apostelakternes ordknappe skildringer. Morton kan ut fra denne indstilling se kjærlighetens sjalusi i de forskjellige kirkesamfund strid om sine rettigheter paa steder som er knyttet til fortællingerne om Jesu jordliv, det elskende hjertes fantasi i mange selsomme religiøse ceremonier hvormed de forskjellige eksotiske kristensamfund feirer minnet om Kristi korsdød og opstandelse.

Det er noe av det mest sympatiske ved disse bøker, — denne sinnets aapenhet og den gode vilje til at forstaa alt som er godt ment i fremmede samfunds religiøse bruk, saavelsom i fremmede folkeslags former for gjestfrihet og omgangsvenlighet. Det viser sig her, som saa ofte ellers, at den dogmetroende kristen er den som har lettest for at se med varmhjertet sympati og beskeden takknemlighet paa de rare utslag som menneskenes natur gir sig under forskjellige himmelstrøk og samfundsformer. Den religiøst frisinnede, eller likesåle, hvis hoveddogme det er at religiøse dogmer er av det onde, er gjerne tilbøielig til at tro, hans egne skikker og bruk og sociale konventioner er de eneste saliggjørende, og folks manerer som ikke er lik hans egne er ubetinget forkastelige.

Med en saan aapen og mottagelig sjelsindstilling, og utrustet med en absolutt uræddhet og en energi som ikke gir op for vanskeligheterne — enten de bestaar i ufremkommelige veier, motvillige myndigheter, orientalsk sommel eller total mangel paa bekvemmeligheter langs den engang valgte rute, er det klart at Mr. Morton har kunnet pakke sine bøker fulde med nytt indhold selv for den som har læst noksaa mange reiseskildringer fra det hellige land og trakterne omkring Middelhavets østlige ende. Enten han fortæller om sin paaskes i Jerusalem eller om vaardager ved Genesarets sjø, om færder i det øde fjelland som paa Jesu tid var Decapolis, de ti travle og blomstrende hellenistiske byers land, eller om sit ritt til ruinerne av Machærus hvor Johannes Døperen møtte døden — eller han følger St. Pauls fotefar gjennem Lilleasiens fjellpass og paa de øde vidder hvor Lysstra og Derbe har ligget, seiler i apostlens gamle seilled mellom Egeehavets øer og klyver op paa borgklippen over det gamle Korinth — med sit Nye Testament i lommen og med aapne øine og sind finner han en uendelighet av syn og tanker, oplever eventyr med folk og fæ, med beduiner og tyrker, engelske politiofficerer og tyske turister, overnatter i telt i små klostre, paa primitive fortryllende eller forfærdelige hoteller, nedskriver lokalsagn og legender som græske munke og jødiske chauffører fortæller. Han er interessert og fuld av vilje til at forstaa, hvadenten han havner i en arabisk landsby innenfor murene av et kastell fra korsfarets tiden eller han blir buden til aftens i en ungtyrkisk familie, hvor den emanciperte unge frue er en charmerende vertinne for sin mands fremmede ven, og husherren gløder av tro paa sit folks fremtid og Atatürks førerskap.

Men ødelæggelsens vederstyggelighet, som Vor Herre forutsa — en selvsikker og rik og komplisert kulturs totale undergang — i den ser Morton et advarsels tegn og en maning for hele det kristne Vesterland. De hvite fotstier over fjellene i Palestina er de samme som Jesu føtter har traadt, — erfaringsmæssig overlever stierne rækker av kulturer som har blomstret langs deres bredder og er gaatt til grunne, — men lundene, vingaarderne, ha-

gerne hvorfra Han tok emne til saa mange av sine lignelser, de er borte, som de smaa livsvarme, menneske-hyggeelige byerne omkring Genesarets sjø er borte. — Rester av den romerske hoved- landsvei, Via Egnatia, gjennem de lilleasiatiske provinser, stikker frem betevis i vildmarken, lik benknoterne av et utdødd kjempedyrs skelett. Mellem de ned-sandede ruiner av Cæsaræa, hvor Pontius Pilatus residerte i Herodes palats, naar han ikke akkurat var nødt til at reise op til Jerusalem for at opretholde enslags orden mellom alle de gærne menneskene som strømmet sammen der for at feire den jødiske paaskefest, hvor St. Paul var varetegtsfange hos Antonius Felix og iredettesatte ham for hans forhold til Drusilla, kom med sin berømte appell til Cæsar og møtte Agrippa og Berenike — der træffer Morton en festlig araberfamilie og en henrivende græsk pope som lever sit ensomme liv og vogter de sisste spor av kristne helligdommer paa stedet. — En dam, fuld af hvitblomstret siv, levende av frosk som kvekker og storker som spiser froskene, dækker ruinerne av den efesiske Dianas tempelomraade. Og froskenes brekkekekex- brekkekekex brekkekoax blir som ekko av svunne tiders skrikende mobb og ropet: «stor er efesernes Diana!» — Ingen som vil gaa ind i europeisk politikk, sier Morton, burde faa lov til at gjøre det, før han har besøkt disse ødevidder, hvor engang det romerske rikes civilisation stod i fuldt flor, og ved selvsyn forvisset sig om barbariets magt til at tilintetgjøre, vildnissets og goldhetens kraetter, naar de sætter ind og utsletter sporene av menneskelig energi og geni —.

Bøkerne er gjennemillustreret med de nydeligste reproduksjoner av fortræffelige og artistiske fotografier, saavidt jeg skjønner alle optatt av forfatteren.

Sigrid Undset.

## En minnedag.

Den 2. februar i år er det 30 år siden biskop Stang døde. Han var sønn av den i 1875 avdøde sorenskriver i Nedenes, August Stangt, reiste i slutten av 70-årene over til Amerika hvor han lærte Moderkirken å kjenne. Han sluttet seg til den, blev senere presteviet, så bispeviet og nedla et stort og energisk arbeide for Kirken. Han døde som biskop av Fall River i Massachusetts, De Forente Stater, 2. februar 1907. Han var blandt dem der kastet glans over Norge. Velsignet være hans minne.

(Nermere om biskop Stang i «Våre Fedres gamle Kristentro», 2. utg., St. Olavs ekspedisjon og Concentra, pris 1 kr.)

## Katolsk ungdom.

heter et utmerket blad som allerede er kjent av mange her i landet ennå kjønt det utkommer i Danmark. Som naynet sier er det et organ for katolsk ungdom, og det er undertegnede mening at dette aktuelt redigerte, altid morsomme og interessante, rikt illustrerte blad, som utkommer hver 14de dag burde ha utbredelse også her i vårt land hvor vi jo dessverre ikke på lenge ennå kan tenke på å utgi vårt eget katolske ungdomsblad.

Under en reise til Danmark nylig talte jeg med bladets redaktør, pastor Cay Benzon, som for å gjøre bladet kjent og derved gagne våre katolske sak beredvillig stillet et visst antall eksemplarer gratis til disposisjon for et halvt år. Undertegnede vil forestå ekspedisjonen her i Norge.

Under henvisning til dette oppfordrer jeg herved alle de unge katolikker (av begge kjøn) som skulde ønske et halvt års prøveabonnement på bladet å innse sitt navn til mig. Betingelsen er bare at man dersom man ikke ønsker bladet i fast abonnement etter halvårets utløp innsender meddelelse herom. Innløper ikke sådan, forutsettes fast abonnement som beløper sig til bare 6 danske kroner årlig.

Haakon K. Bergwitz.  
prest Akersvn. 5, Oslo.

## St. Vincensforeningen, Oslo.

### Regnskap for juleinnsamlingen 1936.

#### Inntekt:

|                                  |            |
|----------------------------------|------------|
| 24. 12 Innkommet v/ flere .....  | kr. 625,50 |
| «Lyngblomsten» syforening. ..... | » 25,00    |
| Tilsammen .....                  | Kr. 650,50 |

#### Utgifter:

|                                    |           |
|------------------------------------|-----------|
| 30. 12 Kull og koks .....          | kr. 46,06 |
| 24./12 Kjøtt og flesk .....        | » 183,82  |
| 4./1 Kjøttvarer .....              | 91,71     |
| 12./1 Do. .....                    | » 95,59   |
| Utdelt v/ mgr. Irgens m. fl. ..... | » 145,00  |
| 24./12 Julekake — brød. .....      | » 36,36   |
| 18./1 Skotøi m. m. .....           | » 41,96   |
| Diverse betaling .....             | » 10,00   |

|                 |            |
|-----------------|------------|
| Tilsammen ..... | Kr. 650,50 |
|-----------------|------------|

Revidert og funnet i orden, Oslo 18/1—1937.

Fr. Th. Notenboom O. F. M.

# N. K. K. F.

Den internasjonale Union lar igjen utgå opfordring om ved bønn og selvfornekelse å ta kampen op mot Gudløsheten. Skjønt vi har mottatt meddelelsen vel sent, håper vi den vil nå lederne tidsnok til at dt norske katolske kvinneforbund kan møte tallrikt frem til sonemunison søndag 7. februar, d. v. s. samme dag som det i Moskva avholdes en gudløshetens kongress.

Styret.

## Vår Frue Hospitals utloddning.

Vi henleder hermed opmerksomheten på Vor Frue Hospitals annonse i dette nummer av «St. Olav». Formålet for utloddningen er denne gang å sette St. Josephssøstrene i stand til i større målestokk enn nu å kunne ta sig av nervelidende patienter og dette gode formål og søstrenes opofrende liv fortjener all mulig sympati og effektiv støtte.

## Bønnens apostolat.

Intensjon for februar.

At folkenes styrere må la sig lede av den kristne ånd.

For ungdommen i India og på Ceylon.

## Herhjemme.

**Oslo.** — St. Elisabethkongregasjonens farsfest blev som vanlig meget vellykket. Efter en anslændende versifisert velkomsttale av fru Sutter gikk man til et vakkert dekket bord, hvor man ikke for de materielle gleders skyld glemte å yde talerne: preses, sogneprest Notenboom — prefekt fru Sutter — fru A. Pettersen og sogneprest mgr. Irgens forneden opmerksomhet, likesom en for anledningen forfattet sang gjorde megen lykke. Efter bordet fikk man overordentlig skjønn fiolinmusikk av hr. Christensen, dyktig akkompagnert av frk. Kjelstrup, hvorpå man gav «Rosa og Rosita», spilt av flinke amatører under fru Sørums ledelse, en takknemlig og varm mottagelse. I det hyggelige klubblokale servertes kaffen, hvorunder fru Nylund oplesete en viktig og god avis under mektig applaus. Kort sagt: en fest de katolske dyktige husmødre verdig!

**Oslo.** På O. K. Y's generalforsamling søndag 24. januar blev hr. Øivind Olafsen valgt til ny formann etter hr. Wilfred Fiala, som nu tråtte tilbake etter flere års iherdig virke til foreningens gagn. For dette mottok han meget anerkjennende ord såvel av direktøren som av den nye formann samt kraftig applaus fra alle de tilstede værende.

**Hammerfest.** Søndag 17. januar avholdt St. Mikaelskirkens sangkor en meget vellykket fest på skolelokalet. Komiteens formann åpnet festen med å ønske sognepresten og sangerne hjertelig velkommen. Derefter sang koret «Vakne, vakna» av Lars Eskeland. Så benket man sig tilbords hvor festtalen blev holdt av dirigenten som takket sangerne for det gode fremmøte og den gode sangerånd og kjærlighet som besjelet dem og ikke minst for deres eksemplariske forhold overfor ham som dirigent. Derefter hold sognepresten en lengere tale hvor han bl. a. redegjorde for sangens betydning under gudstjenester. Så blev organisten søster Hilaria takket for sitt iherdige arbeide med å innøve koret og hun fikk et dundrende sangerhurra. Hver enkelt av sangerne fikk nu sitt diplom, som var stilet personlig til hver enkelt og tok kraftig aplaus ved oplesningen. Så var det avisoplesning med mange morsomme påfund. Musikk og interessante lysbilleder forevist av sognepresten, dannet underholdningen og festen avsluttedes i den aller beste stemning med en aftensalme. På sangernes vegne bringes hermed gjennem «St. Olav» alle som har hatt med arrangementet å gjøre vår hjerteligste takk.

Referent.

**Fredrikstad.** Her kommer en av influensa og annen dårligdom forsinkel nytårshilsen til «St. Olav» fra menigheten i Fr.stad. — Vi har også denne jul feiret våre to tradisjonelle juletrefester, en for barne og en for de voksne. Før skoleferien begyndte, var alle julegaverne til barna utstillet i foreningslokalet, hvor mødrerne kunde beundre de mange henrivende jumpere, solide sportsdresser, praktiske pyjamas, strømper og sko, som var tiltenkt de små. — Søstrene hadde været de rene tryllekunstnere til å sy om gammelt tøi, så det uten å blues kunde opta konkurransen med det nye, der var kjøpt ind eller forarbeidet av menighetens damer. Intet under, at barna blev begeistret for sine pakker! — Til de voksnes fest var lokalet fuldt av glade mennesker, der danset om juletreet og siden gledet sig over hr. Schwar zott sen's vakre cellospil. — Pater le Breton holdt et gripende og interessant causeri om, hvorledes julens gjest bydes velkommen av katolikker under Nordlysets stråleprakt og Afrikas brennende sol, i Orient og Occident, ja under alle himmelstrøk. — Efterpå hygget man sig ved et festlig bord, ved lek og ved dans til kl. 24. — Mange har nok sendt en venlig tanke til vår kjære sogneprest som måtte tilbringe julen i Holland for å gå tiggergang for sin fattige menighet. Hermed et hjertelig ønske om et lykkelig nytår for alle «St. Olav»s lesere fra

St. Birgitta menighet.